

Regeringens proposition 1990/91:45

om ändringar i allemanssparandet

Prop.
1990/91:45

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 4 oktober 1990.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Erik Åsbrink

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att gränsen för högsta tillåtna månadsinsättning i allemanssparandet höjs från 800 kr. till 1 200 kr. Samtidigt höjs maximigränsen för insättningar från 100 000 kr. till 150 000 kr.

Lag om ändring i lagen (1983:890) om allemanssparande

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1983:890) om allemanssparande¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

Varje sparare får sätta in högst 800 kronor i månaden i allemanssparandet.

Spararens insättningar, i förekommande fall minskade med uttag, får sammanlagt inte överstiga 100 000 kronor.

Varje sparare får sätta in högst 1 200 kronor i månaden i allemanssparandet.

Spararens insättningar, i förekommande fall minskade med uttag, får sammanlagt inte överstiga 150 000 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991.

¹ Lagen omtryckt 1986: 522.

² Senaste lydelse 1989: 989.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 oktober 1990

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Engström, Hjelm-Wallén, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Wallström, Löow, Persson, Molin, Sahlin, Larsson, Åsbrink

Föredragande: statsrådet Åsbrink

Proposition om ändringar i allemanssparandet

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Staten har under senare år på flera sätt sökt stimulera hushållens sparande. Allemanssparandet, som infördes år 1984, har varit en viktig insats för denna sparstimulans.

När allemanssparandet infördes var det tillgängligt för alla här i landet kyrkobokförda personer fr.o.m. det år de fyllde 16 år (prop. 1983/84: 30 FiU13, rskr. 32, SFS 1983: 890). Åldersgränsen och ett förbud för allemansfonderna att lämna utdelning upphör att gälla den 1 januari 1991 (prop. 1989/90: 150, FiU40, rskr. 358, SFS 1990: 814).

Sparande kan ske på ett allemanssparkonto i bank och i högst två allemansfonder. Sedan år 1985 får en sparare sätta in högst 800 kr. i månaden i allemanssparandet. Vid fyra tillfällen har spararna getts möjlighet till extrainsättningar. Spararens insättningar, i förekommande fall minskade med uttag, får sammanlagt i de båda sparformerna inte överstiga 100 000 kr. Den som sparar maximalt, inkl. alla extrainsättningar, kommer vid årsskiftet 1990/91 att ha ett totalt nettosparande på 83 000 kr.

Från ett allemanskonto kan uttag göras när som helst, men spararen får då betala en uttagsavgift om en procent av det uttagna beloppet, dock lägst 20 kr. Denna avgift tillfaller den bank som förmedlar sparandet. En sparare får flytta sina sparmedel inom allemanssparandet. Banken är berättigad till ersättning med högst 100 kr. av spararen för kostnader i samband med sådana överföringar. Någon uttagsavgift skall då inte betalas.

1.2 Allemanssparandets utveckling

Under de sju år som förflutit sedan allemanssparandet introducerades har antalet sparare successivt ökat och behållningen vuxit kraftigt. Ända fram till slutet av år 1989 var insättningarna större än uttagen i systemet. Under det senaste halvåret har emellertid de samlade uttagen varit större än insättningarna.

Vad gäller fördelningen mellan allemansspar och allemansfond domine-

rade allemansspar inledningsvis beträffande både antalet konton och de månatliga insättningarna. Sedan år 1986 har emellertid antalet konton ökat snabbare på allemansfond än på allemansspar. Under år 1989 var nettoinsättningarna på allemansfond av samma storleksordning som nettoinsättningarna på allemansspar. Sedan flyttning av sparade medel mellan allemansfond och allemansspar blev tillåtet den 1 januari i år har betydande belopp överförts från allemansspar till allemansfond.

Allemansspar omfattade i augusti 1990 ca 1,8 miljoner sparare med en sammanlagd behållning på ca 57 miljarder kronor. Även antalet konton på allemansfond uppgick vid denna tidpunkt till ca 1,8 miljoner med en total behållning, inkl. värdestegring, på uppskattningsvis 45 miljarder kronor.

2 Högsta tillåtna månadsinsättning

Mitt förslag: Högsta tillåtna månadsinsättning höjs från 800 kr. till 1 200 kr.

Skälen för mitt förslag: Allemanssparandet har blivit den utan jämförelse mest omfattande sparformen i Sverige. Hushållens samlade sparande är trots detta alltför lågt. Skattereformen förväntas få till resultat att hushållens disponibla inkomster ökar tack vare en marginalsattesänkning. Fortsatta sparstimulerande åtgärder är därför nödvändiga för att hejda en alltför stor ökning av hushållens konsumtion. Inom ramen för skattereformen kommer ränta och realiserad värdestegring inom allemanssparandet att beskattas med 20 procent fr.o.m. år 1991. Dagens skattemässiga favör gentemot vanligt banksparande kommer därigenom att minska. I det avseendet avspeglar skattereformen en långsiktig strävan att successivt ersätta selektiva sparstimulanser med generellt verkande sparfrämjande villkor.

Högsta tillåtna månadsinsättning har sedan år 1985 varit 800 kr. För att ytterligare stimulera sparandet föreslår jag att högsta tillåtna månadsinsättning höjs till 1 200 kr. En höjning av taket för månadsinsättningarna ligger i linje med nämnda strävan mot sparvänliga villkor. Förslaget beräknas innebära liten extra belastning på statsbudgeten.

I detta sammanhang vill jag upplysa om att det inom finansdepartementet nu också görs en översyn av allemansfondernas placeringsregler, i syfte att jämställa olika placerare på kapitalmarknaden.

3 Maximigränsen för insättningar

Mitt förslag: Maximigränsen för de samlade nettoinsättningarna höjs från 100 000 kr. till 150 000 kr.

Skälen för mitt förslag: En höjning av det maximala insättningsbeloppet

per månad medför att en höjning av maximigränsen för nettoinsättningar också måste övervägas. Den som deltagit i allemanssparandet från början kommer att nå taket på 100 000 kr. i början av år 1992. Av skäl som redan framgått anser jag att det är viktigt att stimulera denna grupp till ett fortsatt sparande i allemansspar. Detta talar för en höjning av maximigränsen och en lämplig gräns är enligt min mening 150 000 kr.

4 Upprättat lagförslag

I enlighet med det anförda har inom finansdepartementet upprättats ett förslag till lag om ändring i lagen (1983:890) om allemanssparande.

Lagförslaget är av enkel beskaffenhet. Lagrådets hörande skulle därför sakna betydelse.

5 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta lagförslaget.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

